

Додаток до специфікації повідомлень ISO 20022
рас.010, рас.002
(на рівні агент – ЦОСЕП – агент)

Умови перевірки повідомлення *рас.010*
та коди помилок

на 10 аркушах

Версія 1.0.

2021 р.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35

Національний банк України

B/52-0008/54193
від 06.07.2021 11:07

СКЛАЛИ

Назва підрозділу	ПІБ
Департамент інформаційних технологій Управління розроблення банківських інформаційних систем	Михайлова В.В. Грибанов О.С. Андроненков Д.М.

УЗГОДЖЕНО

Назва підрозділу	Посада	ПІБ
Департамент інформаційних технологій	Директор	Нагорнюк В.В.

Зміст

1. Загальні відомості.....	3
2. Приймання <i>расс.010</i> у ЦОСЕП.....	3
3. Участь відправника в СЕП	3
4. Перевірки <i>расс.010</i> рівня повідомлення в цілому.....	4
4.1. Унікальність ідентифікатора повідомлення	4
4.2. Загальні перевірки	6
4.3. Перевірки, які не виконуються в разі списання за результатами клірингу НПС «ПРОСТІР»	7
5. Потрансакційні перевірки	8

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000

Дійсний до:01.06.2023 17:07:35

Національний банк України

В/52-0008/54193

від 06.07.2021 11:07

1. Загальні відомості

Даний документ описує перевірки на логічному рівні, що їх виконує ЦОСЕП під час приймання повідомлення *pacs.010* від учасника СЕП (Національного банку України).

Даний документ є додатком до специфікацій повідомлень ISO 20022 *pacs.010*, *pacs.002*, що використовуються на рівні агент – ЦОСЕП – агент.

Відповідно в даному документі використано терміни, скорочення та назви реквізитів, визначені у зазначених специфікаціях.

Якщо в умові перевірки задіяно кілька реквізитів повідомлення, то в колонці «Повний шлях до реквізиту» шляхи до цих реквізитів зазначені в тому порядку, в якому реквізити йдуть в описі умови.

2. Приймання *pacs.010* у ЦОСЕП

Під час приймання *pacs.010* від Учасника ЦОСЕП виконує перевірки, наведені в нижчезазначених таблицях, де:

- під «відправником повідомлення» розуміється відправник, визначений засобами СКЗІ.
- Код помилки в довіднику ISO зазначається за стандартним довідником ISO № 16 „Status reason” (ExternalStatusReason1Code).
- коли йдеться про ролі учасника СЕП, то цей учасник визначається за реквізитом **Ідентифікатор учасника платіжної системи** (Member Identification) <MmbId> у блоці ідентифікації фінансової установи.

Оскільки згідно з функціональним призначенням повідомлення *pacs.010* його відправником може бути тільки Національний банк України, і виступати в ролях **Інструктуючий агент** (Instructing Agent), **Агент платника** (Debtor Agent), **Агент отримувача** (Creditor Agent), **Отримувач** (Creditor) може також тільки НБУ, то перевірки щодо вказання в зазначених ролях саме ідентифікації НБУ винесено на технічний рівень. У даному документі ці перевірки не розглядаються.

Оскільки СЕП-4.0 наразі працює тільки в національній валюті України, то передбачено перевірки на технічному рівні, що грошові суми вказуються тільки в гривні. Відповідно у даній версії не передбачено перевірок на логічному рівні, що стосуються валюти платіжної операції.

Правилами формування *pacs.010* передбачено, що він містить рівно одну трансакцію. Тому незалежно від того, на якому рівні (перевірки повідомлення в цілому чи потрансакційної перевірки) буде знайдено помилку, повідомлення буде відхилено завжди повністю. Проте для розуміння ситуації та аналогії з іншими повідомленнями (*pacs.008*, *pacs.009*) збережено ідеологію окремої діагностики на цих рівнях і вказання відповідного статусу в *pacs.002*.

3. Участь відправника в СЕП

У разі виявлення помилок на цьому етапі ЦОСЕП не надає відправнику зворотного зв'язку (підстави: відправник не є безпосереднім учасником СЕП, тому відсутня технічна можливість відправки йому повідомлень СЕП). Коди помилок, вказані в цьому розділі, учаснику не надаються; вони використовуються в ЦОСЕП.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000

Дійсний до: 01.06.2023 17:07:35

Національний банк України

B/52-0008/54193

від 06.07.2021 11:07

Зміст перевірки	Код помилки	
	Довідник ISO	Довідник помилок СЕП
Відправник повідомлення, визначений засобами СКЗІ, наявний в довіднику учасників СЕП	AGNT	TE03

4. Перевірки *rac.010* рівня повідомлення в цілому

ЦОСЕП діагностує помилку за допомогою повідомлення *rac.002* як «відхилення повідомлення в цілому», тобто у блоці В **Інформація щодо оригінальної групи трансакцій та статус** (Original Group Information And Status):

- у реквізиті **Статус групи** (Group Status) вказує статус “RJCT” (повний шлях до реквізиту – FIToFIPmtStsRpt/OrgnlGrpInfAndSts/GrpSts);
- у блоці **Інформація про причину встановлення статусу** (Status Reason Information) вказує зазначені в нижченаведених таблицях:
 - причину відхилення за стандартним довідником ISO № 16 „Status reason” (ExternalStatusReason1Code) у реквізиті **Код** (Code) (повний шлях до реквізиту – FIToFIPmtStsRpt/OrgnlGrpInfAndSts/StsRsnInf/Rsn/Cd);
 - уточнюючу причину відхилення за довідником помилок СЕП у реквізиті **Додаткова інформація** (Additional Information) (повний шлях до реквізиту – FIToFIPmtStsRpt/OrgnlGrpInfAndSts/StsRsnInf/AddtlInf).

Якщо в реквізитах *rac.010* вказано реквізити відправника (Інструкуючого агента), який відрізняється від справжнього відправника, визначеного засобами СКЗІ, то ЦОСЕП надсилає *rac.002* тому відправнику, що визначений засобами СКЗІ.

4.1. Унікальність ідентифікатора повідомлення

Зміст перевірки	Повний шлях до реквізиту	Код помилки	
		Довідник ISO	Довідник помилок СЕП
Ідентифікатор повідомлення (Message Identification) є унікальним	блок А FIDrctDbt/GrpHdr/MsgId	DU01	DU01

Учасник має враховувати наступну важливу особливість даної помилки. Реквізит **Ідентифікатор повідомлення** (Message Identification) <MsgId> використовується для встановлення відповідності між первинним повідомленням *rac.010* та повідомленням (статусом) *rac.002*, що йде у відповідь на нього. Тому, якщо учасник відправив два первинних повідомлення з одним і тим самим <MsgId>, то за <MsgId> в *rac.002* неможливо встановити, яке з первинних повідомлень він відхилив.

По-перше, в такому випадку потрібно для встановлення відповідності використати ще й інші реквізити первинного повідомлення, вказані в *rac.002* (щонайменше

Ідентифікатор імені оригінального повідомлення (Original Message Name Identification) і **Дату та час створення первинного повідомлення** (Original Creation Date Time)).

По-друге, рекомендується в САБ для *рас.002* з цією причиною відхилення реалізувати окрему гілку його оброблення, а саме: не присвоювати первинному повідомленню автоматично статус «відхилено», а звернути увагу персоналу на нестандартну ситуацію та надати йому засоби подальшого з'ясування ситуації.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000

Дійсний до: 01.06.2023 17:07:35

Національний банк України

В/52-0008/54193
від 06.07.2021 11:07

4.2. Загальні перевірки

Зміст перевірки	Повний шлях до реквізиту	Код помилки	
		Довідник ISO	Довідник помилок СЕП
Ідентифікатор повідомлення (Message Identification) складений відповідно до правил, визначених документом "Ідентифікація"	блок А FIDrctDbt/GrpHdr/MsgId	RR04	H026
У реквізиті Дата та час створення повідомлення (Creation Date Time) вказано поточну дату (за годинником ЦОСЕП) або дату, на один день меншу від неї	блок А FIDrctDbt/GrpHdr/CreDtTm	RR04	H037
<i>Перевірка маршруту проходження повідомлення</i>			
Проінструктований агент (Instructed Agent) знайдено в довіднику учасників СЕП	блок А FIDrctDbt/GrpHdr/InstdAgt/FinInstnId/ClrSysMmbId/MmbId	AB10	H002
Проінструктований агент (Instructed Agent) є власником кореспондентського рахунку (не філією)	блок А FIDrctDbt/GrpHdr/InstdAgt/FinInstnId/ClrSysMmbId/MmbId	AB10	H003
Інструктуючий агент (Instructing Agent), вказаний в повідомленні, є відправником повідомлення, визначеним засобами СКЗІ (тобто для <i>pacс.010</i> ця перевірка означає, що відправником повідомлення є НБУ)	блок А FIDrctDbt/GrpHdr/InstgAgt/FinInstnId/ClrSysMmbId/MmbId	AGNT	H005
Інструктуючий (Instructing Agent) та Проінструктований (Instructed Agent) агенти є різними безпосередніми учасниками СЕП.	блок А 1) FIDrctDbt/GrpHdr/InstgAgt/FinInstnId/ClrSysMmbId/MmbId 2) FIDrctDbt/GrpHdr/InstdAgt/FinInstnId/ClrSysMmbId/MmbId	AGNT	H006
<i>Правильність формування повідомлення в цілому</i>			

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до: 01.06.2023 17:07:35

Національний банк України

В/52-0008/54193
від 06.07.2021 11:07

Зміст перевірки	Повний шлях до реквізиту	Код помилки	
		Довідник ISO	Довідник помилок СЕП
Платник (Debtor) і Проінструктований агент (Instructed Agent) збігаються	1) блок В FIDrctDbt/CdtInstr/DrctDbtTxInf/Dbtr/ FinInstnId/ClrSysMmbId/MmbId 2) блок А FIDrctDbt/GrpHdr/InstdAgt/FinInstnId/ClrSysMmbId/MmbId	RR04	H046
<i>Стан рахунку і поточні обмеження на виконання платежів між учасником-відправником та учасником-отримувачем</i>			
Дозволені початкові платежі між вказаними Інструктуючим (Instructing Agent) [Національним банком] та Проінструктованим (Instructed Agent) агентами <i>Примітка.</i> Перевірка діє в разі встановлення особливого регламенту роботи СЕП	блок А 1) FIDrctDbt/GrpHdr/InstgAgt/FinInstnId/ClrSysMmbId/MmbId 2) FIDrctDbt/GrpHdr/InstdAgt/FinInstnId/ClrSysMmbId/MmbId	AC06	A004

4.3.Перевірки, які не виконуються в разі списання за результатами клірингу НПС «ПРОСТІР»

Зміст перевірки	Повний шлях до реквізиту	Код помилки	
		Довідник ISO	Довідник помилок СЕП
<i>Примітка.</i> Трансакція є списанням за результатами клірингу НПС «ПРОСТІР», коли в реквізиті Локальний інструмент/ Пропріетарне значення (Local Instrument/Proprietary) вказано значення «PRST»	Блок В FIDrctDbt/CdtInstr/DrctDbtTxInf/PmtTpInf/LclInstrm/Prtry		
Платежі у відповідь на безпосереднього учасника-отримувача повідомлення <i>рас.010</i> дозволені	—	AC06	A002
Сума коштів на технічному рахунку (ТКР) Платника (Проінструктованого агента) є ненульовою	—	AM04	A003

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35

Національний банк України

B/52-0008/54193
від 06.07.2021 11:07

Зміст перевірки	Повний шлях до реквізиту	Код помилки	
		Довідник ISO	Довідник помилок СЕП
Кількість коштів на технічному рахунку (ТКР) Платника (Проінструктованого агента) без урахування установлених для нього лімітів не менша, ніж сума списання, задана в реквізиті Сума міжбанківського переказу (Interbank Settlement Amount)	Блок В FIDrctDbt/CdtInstr/DrctDbtTxInf/IntrBkSttlmAmt	AM04	M001

5. Потрансакційні перевірки

ЦОСЕП діагностує помилки в транзакції, описані в даному розділі, за допомогою повідомлення *pac.s.002* як «відхилення окремих транзакцій з повідомлення», тобто:

- у блоці В **Інформація щодо оригінальної групи транзакцій та статус (Original Group Information And Status)** у реквізиті **Статус групи (Group Status)** вказує статус “PART” (повний шлях до реквізиту – FIToFIPmtStsRpt/OrgnlGrpInfAndSts/GrpSts);
- У блоці С **Інформація про транзакцію та статус (Transaction Information And Status)** надає перелік відхилених транзакцій, що складається рівно з однієї транзакції, і вказує для неї причину відхилення, зазначену в нижченаведених таблицях, у блоці **Інформація про причину встановлення статусу (Status Reason Information)**:
 - причину відхилення за стандартним довідником ISO № 16 „Status reason” (ExternalStatusReason1Code) у реквізиті **Код (Code)** (повний шлях до реквізиту – FIToFIPmtStsRpt TxInfAndSts/StsRsnInf/Rsn/Cd);
 - уточнюючу причину відхилення за довідником помилок СЕП у реквізиті **Додаткова інформація (Additional Information)** (повний шлях до реквізиту – FIToFIPmtStsRpt/TxInfAndSts /StsRsnInf/AddtlInf).

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до: 01.06.2023 17:07:35

Національний банк України

В/52-0008/54193
від 06.07.2021 11:07

Зміст перевірки	Повний шлях до реквізиту	Код помилки	
		Довідник ISO	Довідник помилок СЕП
<p>UETR має бути унікальним</p> <p>Не-унікальність допускається тільки в тому разі, якщо НБУ надсилає трансакцію, UETR якої збігається з раніше забракованою, за умови, що успішно прийнятої трансакції з таким UETR за поточний або попередній календарний дні немає, а трансакція, яка була раніше відхилена:</p> <ul style="list-style-type: none"> – надходила до ЦОСЕП цього самого або попереднього календарного дня у повідомленні такого самого типу (<i>pacс.010</i>), що й дана; – має таку саму суму, як і дана; – була відхилена з причини, відмінної від «не-унікальний UETR» 	<p>блок В</p> <p>1) FIDrctDbt/CdtInstr/DrctDbtTxInf/PmtId/UETR 2) FIDrctDbt/CdtInstr/DrctDbtTxInf/IntrBkSttlmAmt</p>	DU03	DU03
<p>Якщо НБУ повторно надсилає до ЦОСЕП раніше забраковану трансакцію з цим самим UETR, то сума трансакції має збігатися з тією, що була вказана в першому (забракованому) екземплярі цієї трансакції. Якщо є учасник надіслав з одним і тим самим UETR дві трансакції з різними сумами, то після цього будь-яка трансакція з цим UETR буде забракована</p>	<p>блок В</p> <p>1) FIDrctDbt/CdtInstr/DrctDbtTxInf/PmtId/UETR 2) FIDrctDbt/CdtInstr/DrctDbtTxInf/IntrBkSttlmAmt</p>	DU03	DU04
<i>Коректність реквізитів платіжної операції</i>			
У Рахунку Платника (Debtor Account):	блок В FIDrctDbt/CdtInstr/DrctDbtTxInf/DbtrAcct/Id/IBAN		
= IBAN проходить перевірку на правильність ключових розрядів;		AC02	T002
= аналітичний рахунок в складі IBAN має довжину не менше 5 цифр і проходить перевірку на правильність ключового розряду;		AC02	T008

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до: 01.06.2023 17:07:35

Національний банк України

В/52-0008/54193
від 06.07.2021 11:07

Зміст перевірки	Повний шлях до реквізиту	Код помилки	
		Довідник ISO	Довідник помилок СЕП
= балансовий рахунок в аналітичному рахунку є дозволеним (див. окремі переліки заборонених балансових рахунків для Державної казначейської служби України, банківських установ);		AC02	T010
= збігаються коди банку (МФО) в складі IBAN Рахунку Платника та в ідентифікації Платника (Debtor) у реквізиті нижчого рівня Ідентифікатор учасника платіжної системи (Member Identification)	блок В 1) FIDrctDbt/CdtInstr/DrctDbtTxInf/DbtrAcct/Id/IBAN 2) FIDrctDbt/CdtInstr/DrctDbtTxInf/Dbtr/FinInstnId/ClrSysMmbId/MmbId	AC02	T030
У Рахунку Отримувача (Creditor Account) :	блок В FIDrctDbt/CdtInstr/CdtrAcct/Id/IBAN		
= IBAN проходить перевірку на правильність ключових розрядів;		AC03	T003
= аналітичний рахунок в складі IBAN має довжину не менше 5 цифр і проходить перевірку на правильність ключового розряду.		AC03	T009
= балансовий рахунок в аналітичному рахунку є дозволеним згідно з переліком заборонених балансових рахунків для НБУ		AC03	T011
= код банку (МФО) в складі IBAN Рахунку Отримувача (Creditor Account) є МФО Національного банку		AC03	T005
У коді ЄДРПОУ Платника (Debtor)	Блок В FIDrctDbt/CdtInstr/DrctDbtTxInf/Dbtr/FinInstnId/Othr/Id		
= довжина коду – рівно 8 символів		BE16	T018
= правильний ключовий розряд		BE16	T012
У коді ЄДРПОУ Отримувача (Creditor) :	Блок В FIDrctDbt/CdtInstr/Cdtr/FinInstnId/Othr/Id		
= довжина коду – рівно 8 символів		BE17	T019
= правильний ключовий розряд		BE17	T013

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до: 01.06.2023 17:07:35

Національний банк України

В/52-0008/54193
від 06.07.2021 11:07